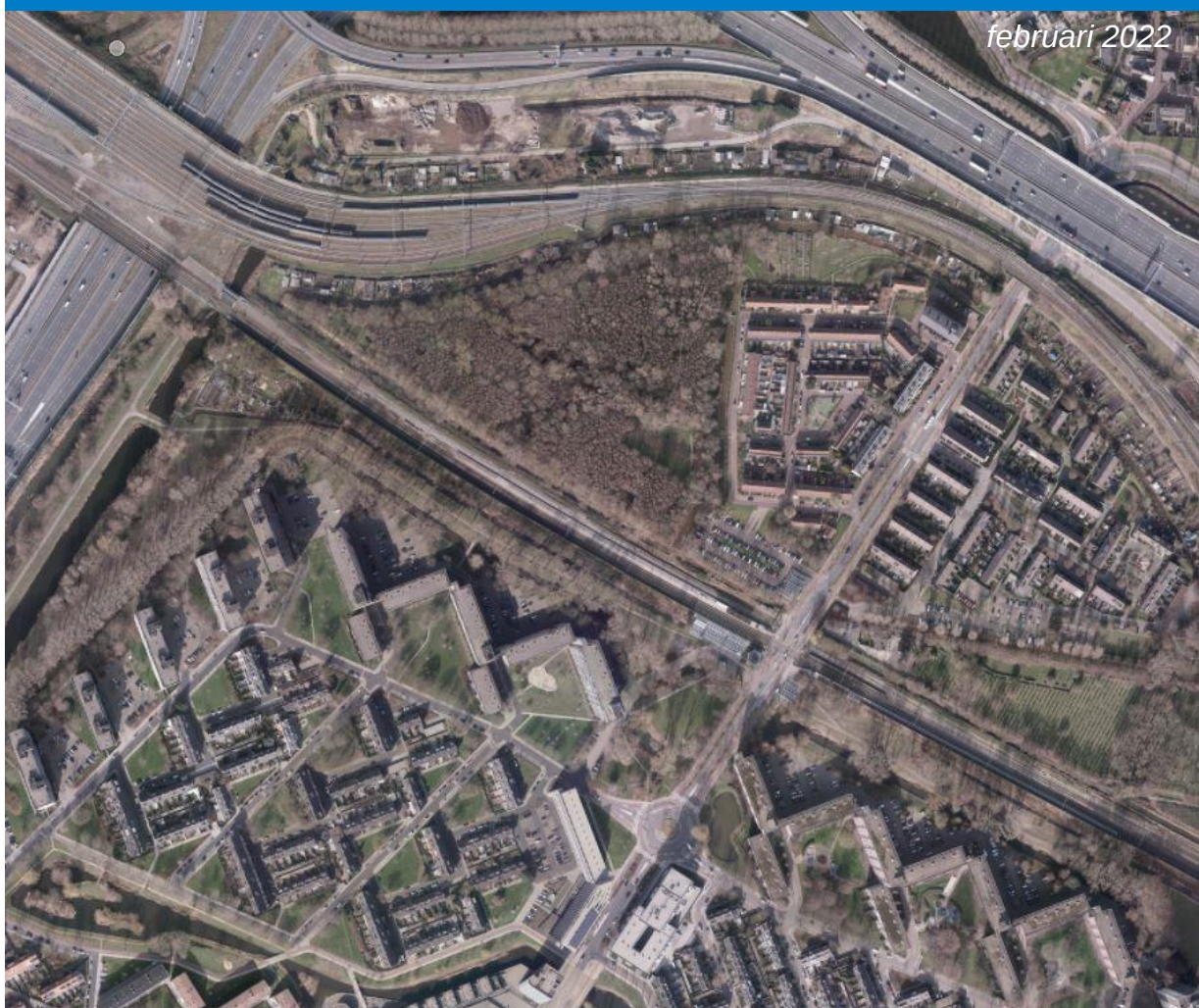

Projectplan

Natuurpark Spoorzicht

Ruimtelijk Beheer, Team Infra

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1. Ligging projectgebied	5
1.2. Aanleiding ontwikkeling natuurpark	6
1.3. Resultaat.....	7
2. Huidige situatie.....	8
2.1. Historie natuurpark	8
2.2. Bestaande situatie	8
3. Projectomschrijving	11
3.1. Toekomstbeeld.....	11
3.2. Doelstelling.....	12
3.3. Ambities en randvoorwaarden.....	13
4. Projectbeheersing.....	14
4.1. Financiën	14
4.2. Organisatie	14
4.3. Fasering en planning	15
4.4. Communicatie en Participatie	16
4.5. Risico's	16
Bijlage 1 – Ambities en randvoorwaarden	19

1. Inleiding

Park Spoorzicht is een natuurpark met specifieke en waardevolle natuurwaarden. Naast de waarde die het gebied heeft voor de natuur, komen er recreanten voor een wandeling of een rondje hardlopen. Het park is verder in trek voor uitstapjes van scholen en buitenschoolse opvang en natuurliefhebbers als de weers- en bodemomstandigheden dit toelaten. Door de lage ligging van het terrein en de minimale ontwatering staat een deel van de paden snel onder water.

De gemeente wil deze waardevolle natuur binnen de gemeentegrenzen ook voor de toekomst behouden en het park bovendien toegankelijker en aantrekkelijker maken voor recreatie en natuuronderwijs.

De ontwikkeling van het natuurpark is een project op zich, maar staat niet op zichzelf. In het eerste kwartaal van 2023 wordt de Spooronderdoorgang Ouddiemerlaan in gebruik genomen. Na de aanleg van de Spooronderdoorgang wordt de stationsomgeving opnieuw ingericht. Hierdoor ontstaan nieuwe kansen om van de stationsomgeving een visitekaartje voor Diemen te maken: modern, groen, duurzaam, veilig en vooral fraai.

Het eindresultaat van deze herinrichting zal naar verwachting in volle glorie te bewonderen zijn medio 2025. In de tussentijd wordt of gaat er gewerkt worden aan zeven projecten, waarvan de ontwikkeling van Natuurpark Spoorzicht er een is. Deze projecten hebben elk een eigen karakter en timing, maar het mooie is dat ze samenhang vertonen en elkaar versterken. Op de website van de gemeente wordt een kaart en het overzicht van de samenhangende projecten geplaatst. Op de kaart staan de zeven projecten aangeven.

1.1. Ligging projectgebied

Het natuurpark Spoorzicht ligt aan de westkant van de buurt Spoorzicht te Diemen. Het natuurpark kenmerkt zich door de driehoekige vorm en de ingesloten ligging. Aan de noord- en zuidzijde wordt het plangebied begrensd door de aanwezige spoorlijnen en aan de oostzijde door de Harmonielaan in de buurt Spoorzicht.

Op een iets hoger niveau bekeken ligt het natuurpark in de zuidoostelijke oksel van de aansluiting van de rijksweg A1 op de rijksweg A10.

Ligging natuurpark Spoorzicht

1.2. Aanleiding ontwikkeling natuurpark

Drie thema's vormen de aanleiding voor de verdere ontwikkeling van het natuurpark.

1.2.1. Verhouding openbare ruimte en gebruikers

Door de ligging van Diemen, in de Randstad en dichtbij Amsterdam, is de druk op de openbare ruimte groot. Er zijn relatief veel mensen ten opzichte van het beperkt beschikbare areaal groen en natuur.

De verwachting is dat de druk op de openbare ruimte in de toekomst alleen maar verder zal toenemen. Vanwege de toenemende groei van het aantal inwoners is het van belang dat de openbare ruimte optimaal wordt benut. Dit is een belangrijke reden om de bestaande natuur binnen de gemeentegrenzen te koesteren en waar mogelijk uit te breiden.

1.2.2. Klimaatadaptatie, water en hittestress

Door het in stand houden van het bosachtige karakter van het natuurpark en het vergroten van de toegankelijkheid draagt het natuurpark bij aan de klimaatadaptatie. Op momenten dat de stenige stad veel warmte opneemt en uitstraalt, zal het natuurpark vanwege het natte en bossige karakter een 'koelte-eiland' vormen.

Het terrein heeft ook een belangrijke functie ten aanzien van de waterveiligheid. Bij hevige neerslag stijgt het water in het oppervlaktewatersysteem zo hoog dat het terrein onder water komt te staan en bergt op deze wijze tijdelijk overtollig hemelwater.

Koelte-eiland Spoorzicht (bron: www.agv.klimaatatlas.net)

1.2.3. Toekomst werkgroep Spoorzicht en afspraken coalitieakkoord

Het derde deel van de aanleiding is een min of meer praktische reden. De afgelopen jaren is het natuurpark voor het overgrote deel onderhouden door de werkgroep Spoorzicht. Naar verwachting zal de activiteit van de werkgroep in de loop der jaren verminderen, in verband met de leeftijd van de werkgroepleden en het ontbreken van opvolgers.

Zodra het beheer en onderhoud van het terrein stopgezet wordt, verandert het gehele park op korte termijn weer in een ontoegankelijk moerasbos. Dit staat haaks op de afspraken uit het coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘Duurzaam Samenleven’. Hierin is opgenomen dat werk wordt gemaakt van de natuurwaarde, de verblijfskwaliteit en de biodiversiteit. Momenteel heeft Spoorzicht een belangrijke functie als knooppunt voor de biodiversiteit. Het is dan ook één van de kerngebieden binnen de Lokale Ecologische Structuur, die de gemeente in 2020 heeft geactualiseerd. De ambitie is om de ecologische hub-functie waar mogelijk te versterken, zo ook in Spoorzicht.

1.3. Resultaat

Om het terrein, ook in de toekomst, toegankelijk te houden, geschikt te maken voor het toenemende gebruik én de natuurwaarde en biodiversiteit te vergroten is het voorliggende projectplan opgesteld. Door de ontwikkeling van het natuurpark Spoorzicht worden de onderstaande resultaten behaald:

- a. Vergroten van de **natuurwaarde**;
- b. Vergroten van de **recreatiewaarde**;
- c. Realiseren van een **natuurlijke spelaanleiding**.

Bovenstaande aspecten worden verder uitgewerkt in paragraaf 3.2 Doelstelling.

2. Huidige situatie

2.1. Historie natuurpark

Van 1969 tot 1990 is het natuurpark in gebruik geweest als Sportpark voor de voetbal- en honk- en softbalvereniging.

Na verhuizing van de verenigingen naar Sportpark de Diemen zijn de clubhuizen en terreininrichting verwijderd. De pomp die de sportvelden droog moest houden, is stilgezet.

Vanaf 1991 is regulier onderhoud volledig gestopt. Het toenmalig grondbedrijf (eigenaar en beheerder van het terrein) had geen financiële middelen beschikbaar om het terrein regulier te onderhouden, waardoor het terrein snel veranderde in een moerasbos. Al na één tot twee jaar ontkiemde de eerste spontane houtige begroeiing van vooral Zwarte els en Schietwilg.

In 1999 is door de werkgroep Spoorzicht een start gemaakt om het beginnende moerasbos toegankelijk te houden en te beheren.

Op het verwijderen van zieke iepen na heeft de gemeente in de periode van 1991 tot 2011 geen beheeractiviteiten uitgevoerd op Spoorzicht. Sinds 2011 helpt de gemeente op verzoek van de werkgroep met beheeractiviteiten, tevens zijn er een korte periode hand-en-spandiensten verricht op basis van re-integratietrajecten.

De gemeente heeft in 2012/2013 een aantal toegangshekken geplaatst. Dit heeft ervoor gezorgd dat het illegaal storten van vuil fors is afgenomen en de zichtbaarheid van het natuurpark sterk is verbeterd.

2.2. Bestaande situatie

Mede door de werkzaamheden van de werkgroep Spoorzicht en de spontane natuurontwikkelingen heeft het voormalige sportpark zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een natuurpark met specifieke en waardevolle natuurwaarden.

Het park bestaat voornamelijk uit jong elzen-essenbos met gedeeltelijk een ruige ondergroei van pionierssoorten (bijvoorbeeld bramen en brandnetels). Dit type onderbegroeiing duidt op een voedselrijke situatie, ontstaan door de jarenlange zware bemesting uit de periode dat het gebied in gebruik was als sportpark. In de essen-iepen bossen komen ook diverse stinzenplanten en grote keverorchis voor. In de nattere delen staat als gevolg van kwel paarbladig goudveil. Het hooilandje bevat soorten als pinksterbloem, grote wederik, beekpunge.

Binnen het projectgebied komen diverse beschermde diersoorten voor.

Tevens zijn de aanwezige paden door de inzet van de werkgroep enorm verbeterd in de loop der tijd. Naast de waarde die het gebied heeft voor de natuur wordt het terrein gebruikt voor een wandeling of een rondje hardlopen. Kanttekening hierbij is dat dit mogelijk is zolang de weers- en bodemomstandigheden dit toelaten. Door de lage ligging van het terrein en de minimale ontwatering staat een deel van de paden snel onder water. Het terrein wordt ook gebruikt door schoolklassen, buitenschoolse opvang, kinderfeestbedrijf, (natuur)fotografen, vogelaars en voor bedrijfstrainingen.

2.2.1. Diemer Wandellandschap

Het plangebied is onderdeel van het Diemer Wandellandschap. Het Diemer Wandellandschap bestaat uit stroken groen langs de grootschalige infrastructuur (snelweg en spoorlijn) en vormen een groene structuur. In de afgelopen jaren is het uitgegroeid tot een geliefd wandellandschap dat intensief door de bewoners wordt gebruikt. Vanuit de wijken is het gebied ontsloten langs de groene corridors door middel van ommetjes. Het Diemer Wandellandschap wordt door veel inwoners gewaardeerd als onderdeel van het woongenot in de gemeente.

Door de beperkingen van de huidige padenstructuur kan het park Spoorzicht niet het hele jaar gebruikt worden. Door eventuele verbetering van de paden wordt de positie binnen het wandellandschap versterkt.

Groenstructuur Diemen (bron: Update groenplan Diemen 2018)

2.2.2. Huidige natuurwaarden

Spoorzicht is een cruciaal onderdeel in de Lokale Ecologische Structuur van de gemeente Diemen. De Lokale Ecologische Structuur is opgesteld om groengebieden in de gemeente in ecologisch opzicht te verbinden. Tevens wordt verbinding gezocht richting het buitengebied (zoals de Diemerscheg) en het Nationaal Natuur Netwerk (NNN). De verbinding tussen Spoorzicht en omliggende groengebieden is momenteel niet optimaal, het ligt redelijk geïsoleerd voor mensen. Voor de diersoorten zijn er meerdere verbindingen mogelijk.

De Diemerscheg bestaat uit een serie grote en kleine groengebieden die verspreid liggen in de regio Weesp, Muiden en ook Diemen. Het is de ambitie van onder andere de provincie, het Nationaal Natuur Netwerk en de gemeente om ervoor te zorgen dat deze gebieden zoveel mogelijk met elkaar verbonden worden om de biodiversiteit te verhogen. Het behouden van de natuurlijke functie van Spoorzicht is in dit opzicht erg belangrijk.

In 2018 is door Royal HaskoningDHV een natuurtoets uitgevoerd voor Spoorzicht en Buitenlust. Onderstaande passage is uit deze rapportage overgenomen:

“Spoorzicht is een moerasbos, 's winters is het gebied nat en 's zomers droog. De aangeplante buitenranden bestaan uit ouder essen-iepenbos (circa 60 jaar oud) met een stinsen-achtige ondergroei. Op de oude sportvelden is jong elzen-essenbos ontstaan, lokaal wat elzenbronbos en wilgenbos (op plekken waar grondwater stagneert). In het zuiden ligt een klein open grasland. De poel in het noordoosten van Spoorzicht valt in de zomer droog. De poel in de westpunt van het gebied ligt aan de rand van het bos en is voldoende open waardoor de zon het water kan opwarmen. Dit maakt de poel geschikt als voortplantingswater van padden, kikkers en watersalamanders. De poel in het zuiden ligt te beschut tussen de bomen en heeft hierdoor weinig potentie als voortplantingswater voor amfibieën.

De toegankelijkheid van het plangebied wordt sinds 1999 door een vrijwilligersgroep gewaarborgd. Dit is de Werkgroep Spoorzicht. Deze werkgroep is sinds oktober 2015 toegetreden tot de Werkgroep Stadsnatuurbeheer van vereniging KNNV-Amsterdam, en beoogt werkzaamheden te verrichten naar de richtlijnen van Landschap Beheer Noord-Holland. De wandelpaden, poelen en houtrillen zijn bijvoorbeeld door vrijwilligers aangelegd en worden door hen onderhouden. Jaarlijks worden wandelpaden opgehoogd met houtsnippers en zand en worden de bermen langs de wandelpaden gemaaid. Het bos wordt van tijd tot tijd plaatselijk wat uitgedund. Het beheer van de slootoevers valt onder gemeentelijke verantwoordelijkheid.

In de afgelopen jaren zijn, in overleg met de gemeente, meerdere open plekken gemaakt in het bos, zogenaamde lichtbanen. Met deze lichtbanen worden overgangen gecreëerd van zon- (licht, warmte, droogte) en schaduwrijke (donkerte, koelte, vocht, schuilgelegenheid) plekken. Deze overgangen bieden een gevarieerd biotoop voor een breed scala aan planten, insecten en andere ongewervelden, kikkers, padden, salamanders, kleine zoogdieren en ringslangen. Met het vrijkomende hout zijn in het gebied een aantal “hügels” aangelegd. Een hûgel is een kleine terp met een onderlaag van stammen, stronken, balken (of wat er voorradig is) met eroverheen een aarden laag. Door de hûgels wordt hoogtevariatie in het landschap gecreëerd, hierdoor ontstaan er op een zeer kleine schaal diverse microklimaten met wisselende vochtigheid en lichtinval die een grote variëteit aan plant- en diersoorten aantrekt.”

3. Projectomschrijving

3.1. Toekomstbeeld

Het natuurpark Spoorzicht heeft de potentie om de belangen van natuur, recreatie en spelen te verenigen. Mogelijk kunnen de diverse belangen elkaar zelfs versterken.

Onderstaande is een tekstuele schets van de mogelijkheden.

Het natuurpark Spoorzicht is een binnenstedelijk natuurgebied dat gebruikt mag worden. Het is een park voor iedereen. Mensen zoeken er verkoeling op warme dagen. Kinderen spelen er met vriendjes en vriendinnetjes uit andere buurten van Diemen, terwijl de ouders elkaar ontmoeten. Mindervalide mensen genieten van de natuur door middel van het vlonderpad. Ook voor de flora en fauna is er voldoende ruimte.

Op een gecentreerde locatie in het gebied is een spelaanleiding aanwezig. Op deze locatie kunnen ouders elkaar ontmoeten en kunnen de kleinere kinderen samen spelen en de natuur ontdekken. Grotere kinderen kunnen meer zelfstandig het natuurpark gaan ontdekken en kunnen verder het bos in.

Het gebied is op meerdere wijzen te ontdekken. Via een vlonderpad kan een gedeelte van het gebied ontdekt worden door iedereen. Andere delen van het terrein kunnen via een laarzenpad ontdekt worden.

Tenslotte kan ook natuureducatie in het gebied worden opgenomen. Door middel van een uitgezette route kunnen de kinderen een route lopen die langs allerlei educatieve natuurplekjes leidt. Op deze plekjes kan gerichte informatie op de kinderen worden overgebracht.

Omdat de natuurontwikkeling ook een belangrijk onderdeel is, wordt de uitbreiding van de padenstructuur tot een minimum beperkt.

Bovenstaande beschrijft niet per definitie de toekomst van het natuurpark, maar geeft enkel een schets van de mogelijkheden. In het participatietraject worden de inrichtingsplannen voor het plangebied bepaald.

3.2. Doelstelling

Binnen het project worden meerdere doelstellingen nagestreefd.

Doelstellingen natuurpark Spoorzicht:

- a. Vergroten van de natuurwaarde;**
- b. Vergroten van de recreatiewaarde;**
- c. Realiseren van een natuurlijke spelaanleiding.**

Belangrijk is dat ondanks het toevoegen of versterken van andere functies binnen het gebied de natuurwaarde behouden blijft en indien mogelijk zelfs versterkt wordt.

Ad. a. Natuurwaarde

Spoorzicht kan zowel op het gebied van recreatie als op het gebied van natuur aantrekkelijker gemaakt worden door bijvoorbeeld uitkap, waardoor openere plekken worden gecreëerd. Door deze manier van beheer komt er meer licht op de bodem en in het bos, wat vervolgens weer natuurontwikkeling en diversiteit vergroot. Op zo'n open plek kan bijvoorbeeld een poel voor amfibieën en ringslangen gemaakt worden. Meer specifieke maatregelen kunnen in een later stadium van het project worden uitgewerkt.

Ad. b. Recreatiewaarde

Momenteel is het natuurpark Spoorzicht voor de recreatie (wandelen/ hardlopen) minder aantrekkelijk. Het bestaande padenstelsel is (in drogere perioden) relatief goed, maar in nattere periodes maar gedeeltelijk bruikbaar. Ook de entrees in het omliggende hekwerk zijn niet open en uitnodigend.

Het park kan een gebied worden dat voor iedereen toegankelijk is en te gebruiken door verschillende doelgroepen. Vooral de padenstructuur dient hiervoor verbeterd te worden. Daarmee gaat het park een volwaardiger deel uitmaken van het Diemer Wandellandschap. Qua wandelrecreatie zou een verbinding tussen Spoorzicht en de Oosterringdijk erg waardevol zijn, maar vooralsnog lijkt dit een moeilijk inpasbare wens.

Op het sporten in de openbare ruimte te stimuleren kan onderzocht worden of het plaatsen van enkele simpele houten trimtoestellen tot de mogelijkheden behoort. Voorgaande sluit goed om de afspraken uit het coalitieakkoord 2018 – 2022. Hierin is opgenomen dat de mogelijkheden om te sporten en te bewegen in de openbare ruimte worden uitgebreid.

Bij een hogere waterstand dient het park ook op een aantrekkelijke manier toegankelijk te zijn en gebruikt te kunnen worden. Tevens kan de mogelijkheid worden onderzocht om het natuurpark beter toegankelijk te maken voor mindervalide recreanten, bijvoorbeeld door realisatie van een vlonderpad. Bijkomend voordeel is dat een vlonderpad de toegankelijkheid van het moerasbos ook in zeer natte perioden mogelijk maakt.

De verbetering van de paden en de toegankelijkheid sluit aan bij de doelstellingen uit het opgestelde Speelruimtebeleid 'Spelen, bewegen en ontmoeten' 2019 – 2024.

Ad. c. Spelaanleiding

In het natuurpark is momenteel één open plek aanwezig. Deze open plek wordt middels frequent maaibeheer opgehouden. Deze locatie wordt als kansrijk gezien voor het realiseren van een natuurlijke spelaanleiding.

Door een natuurspeelzone te realiseren in het plangebied kunnen spelen, natuur en recreatie hand in hand met elkaar ontwikkeld worden. De realisatie van een natuurlijk ingericht speelterrein sluit aan bij maatregel 9. '(Speel)plekken natuurlijk inrichten' uit het opgestelde speelruimtebeleid 'Spelen, bewegen en ontmoeten' 2019 – 2024.

Het realiseren van speelaanleidingen sluit goed aan bij het aandachtspunt 'Formele en informele ruimte' uit het speelruimtebeleid en geeft invulling aan het multifunctioneel en efficiënt gebruik van de openbare ruimte.

Naast de realisatie van een natuurspeelzone kan de combinatie met natuureducatie een meerwaarde bieden op het totaalaanbod qua spelen. Gedacht kan worden aan een uitgezette wandelroute voor kinderen langs enkele natuureducatieve plekjes in het terrein. Door de werkgroep Spoorzicht is aangegeven dat er al vergaande ideeën zijn voor een dergelijke wandelroute voor kinderen. Ook de realisatie van een buitenlokaal past binnen de ontwikkeling van speelaanleidingen en natuureducatie.

Algemeen kan worden gesteld dat het natuurpark een eigen herkenbare en eenduidige identiteit mist. Hierin zou verbetering kunnen worden gebracht door bijvoorbeeld aandacht te hebben voor een uniforme materialisering en bewegwijzering.

3.3. Ambities en randvoorwaarden

Voor de diverse beleidsvelden is inmiddels al een inventarisatie gemaakt van de ambities en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van natuurpark Spoorzicht. Deze gegevens zijn opgenomen in bijlage 1.

4. Projectbeheersing

4.1. Financiën

4.1.1. Budgetraming

Op basis van ervaringen van eerdere projecten en kentallen is onderstaande een kostenindicatie opgenomen voor de ontwikkeling van natuurpark Spoorzicht:

Omschrijving	Totaal
Directe kosten	
Algemene kosten	€ 10.000,-
Natuurontwikkeling	€ 60.000,-
Recreatie	€ 116.750,-
Spelen	€ 110.000,-
Water	€ 50.000,-
Totaal directe kosten	€ 346.750,-
Indirecte kosten	
Onvoorzien (gerekend met 15%)	€ 52.000,-
VAT-kosten	€ 70.000,-
Totale investeringskosten*	€ 470.000,-

** afgerond bedrag*

Vanwege het hoge abstractieniveau in deze fase en de grote mate van onzekerheid binnen het project dient de raming gezien te worden als een indicatie.

4.1.2. Krediet

In het meerjaren investeringsplan is een investering voor park Spoorzicht opgenomen van € 470.000,-.

4.1.3. Budgetverantwoording

De budgetverantwoording van het project ligt bij het team Infra. Paul de Ruijter is hiervoor budgetverantwoordelijke.

4.2. Organisatie

De projectorganisatie voor de ontwikkeling van natuurpark Spoorzicht is als volgt samengesteld:

Projectwethouder

- Matthijs Sikkes – van den Berg

Ambtelijk opdrachtgever

- Paul de Ruijter

Projectgroep:

- Maarten van den Brule (projectleider);
- Hugo Noordman (projectondersteuning)
- Vera van Haastrecht (spelen);
- Marijke Bruinsma (stedenbouw);
- Frank van Leeuwen (groen, oevers en hondenbeleid);
- Anke Pet (ecologie);
- Ingrid Voet (participatie & communicatie).

In de voorbereidingsfase en de ontwerpfase zal er naar verwachting ook een beroep worden gedaan op externe expertise. Hierbij kan gedacht worden aan de expertise van de werkgroep Spoorzicht of bijvoorbeeld IVN of KNNV. Maar ook aan het inschakelen van een landschapsarchitect voor het opstellen van een ontwerp. Externe expertise zal alleen ingeschakeld worden indien er intern onvoldoende capaciteit beschikbaar is of in het geval de kennis intern niet aanwezig is.

4.3. Fasering en planning

4.3.1. Fasering

Binnen het project zijn verschillende fasen. Elke fase heeft zijn eigen kenmerken en zijn eigen detailniveau.

Door de interne inventarisatie ten behoeve van het opstellen van het projectplan hebben wij als gemeente een duidelijke visie voor de ontwikkeling en (on)mogelijkheden van het natuurpark Spoorzicht.

Naast het beeld dat wij als gemeente voor ogen hebben, is de inbreng van de omwonenden en andere gebruikers van het park essentieel. Aan ons de taak om al deze belangen op elkaar af te stemmen en te komen tot een breed gedragen ontwikkelingsplan voor het natuurpark Spoorzicht.

Op dit moment is er nog geen gedetailleerde planning voor het project opgesteld. Wel is er een beeld van de globale planning om te komen tot een ontwikkelingsplan voor het natuurpark.

Globaal gezien dienen de onderstaande stappen binnen het project doorlopen te worden:

Korte termijn (Q1 2022)

- Opstellen en vaststellen van het projectplan;
- Verzamelen van wensen en ideeën van gebruikers en omwonenden van het natuurpark.

Middellange termijn (Q2 2022 t/m Q4 2022)

- Opstellen en vaststellen van een uitgangspuntennotitie;
- Opstellen en vaststellen van een ontwerp, met verschillende participatiemomenten voor alle belanghebbenden;

Langere termijn (vanaf Q4 2022)

- Opstellen en vaststellen van contractdocumenten ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden;

- Contracteren van een aannemer en uitvoeren van de werkzaamheden op basis van de opgestelde contractdocumenten.

4.4. Communicatie en Participatie

De ontwikkeling van het natuurpark is een project op zich maar staat niet op zichzelf. Het is een van de zeven projecten in het ruime gebied rond het station en de nieuwe spooronderdoorgang. Projecten die samen van de stationsomgeving een visitekaartje voor Diemen maken: modern, groen, duurzaam, veilig en vooral fraai. Zoals gebruikelijk bij herontwikkelingsprojecten in Diemen bieden we voor alle belanghebbenden zoveel mogelijk ruimte voor participatie bij de ontwikkelplannen. Het participatietraject voor de ontwikkeling van Park Spoorzicht wordt op maat voor dit project vormgegeven. De communicatie- en participatieaanpak zal voor de start van het project worden opgesteld.

Communicatie

De ambitie voor de communicatie is om alle belanghebbenden tijdig, objectief, betrouwbaar, volledig en op begrijpelijke wijze te informeren over het project, zowel in de voorbereidende als in de uitvoeringsfase.

Participatie

Bij de ontwikkeling van het natuurpark hebben in de eerste plaats bewoners van de wijken Spoorzicht en Buitenlust belang, maar ook andere inwoners van Diemen die het park bezoeken en organisaties die betrokken zijn bij het onderhoud van het park, zoals werkgroep Spoorzicht. Bovendien is er samenhang met de andere projecten in de omgeving.

De participatieruimte wordt bepaald door het college van B en W. De gemeenteraad wordt vroegtijdig geïnformeerd over het participatietraject. In grote lijnen: in een startenquête worden het huidige gebruik van en wensen voor het park verder onderzocht in een zo breed mogelijke groep belanghebbenden. Bij het schetsontwerp en voorlopig ontwerp krijgt alle belanghebbenden de mogelijkheid een reactie te geven, waar mogelijk worden deze in het ontwerp ingepast. Ook tijdens de uitvoering blijven we in contact met de belanghebbenden. Doel is om een overzicht te verkrijgen van alle rechten, belangen en wensen van alle belanghebbenden, zodat er een goede afweging kan worden gemaakt voor het ontwerp en de uitvoering van het project.

4.5. Risico's

Voor het project is geen uitgebreide risicoanalyse gemaakt, dit gebeurt op verschillende momenten in het project. Wel zijn voorafgaand aan de start van het project, de grootste risico's geïnventariseerd.

Het gaat om de onderstaande risico's met bijbehorende beheersmaatregelen.

4.5.1. Budget niet toereikend

Risico: Op dit moment is er nog geen gedetailleerde raming voor het project opgesteld. Het budget is gebaseerd op een globale kostenraming op basis van eerder uitgevoerde projecten en kentallen. De belanghebbenden zijn nog niet betrokken, dit volgt in de volgende fase van dit project.

Na het inventariseren van de wensen en op- en aanmerkingen van de belanghebbenden is het mogelijk dat het eerder geraamde budget niet toereikend is.

Beheersmaatregel: Om dit risico in het project te verkleinen dient er in een vroeg stadium inzicht verkregen te worden in de kosten. Door in iedere fase van het project een raming op te (laten) stellen kan grip gehouden worden op de uitvoeringskosten en kan tijdig worden bijgestuurd. Gedurende het proces worden de uitgangspunten en het ontwerp gedetailleerder, hiermee zal de trefzekerheid van de ramingen ook groter worden. Op deze manier kan worden beoordeeld of het budget toereikend is en of er extra budget gezocht zal moeten worden of dat het ontwerp versoerd zal moeten worden.

4.5.2. Milieuhygiënische kwaliteit bodem

Risico: Afhankelijk van het ontwerp zal er meer of minder grondwerk plaats moeten vinden om het gewenste ontwerp te realiseren. Op het moment dat er in de bodem gewerkt wordt, zal de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem inzichtelijk moeten zijn. Op dit moment is deze kwaliteit nog niet inzichtelijk. Eventuele verontreinigingen kunnen zowel financiële als planningstechnische consequenties hebben.

Beheersmaatregel: Om dit risico te verkleinen dient er in een vroeg stadium inzicht te worden verkregen in de kwaliteit van de ondergrond. Voornoemd inzicht kan worden verkregen door het (laten) uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek.

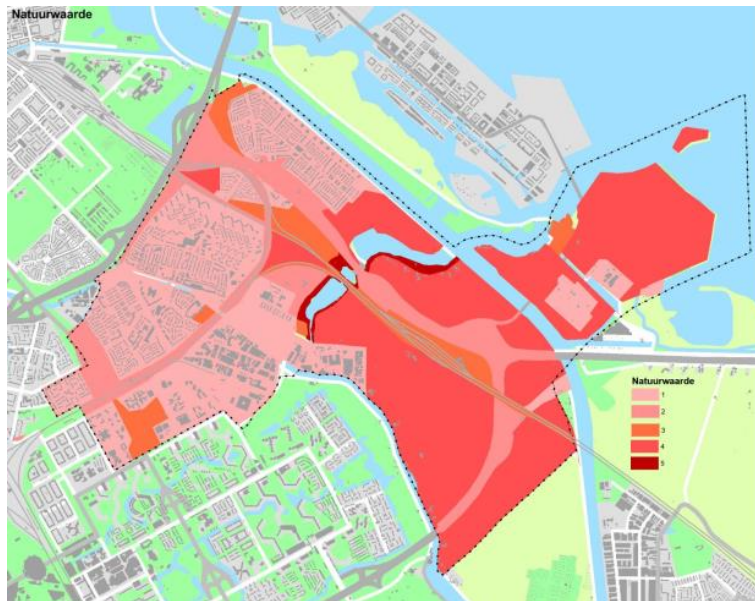
4.5.3. Bewoners en politiek

Risico: Door de kwaliteitsverbetering van het park en de positieve bijdrage van dit project op de omgeving is er in het algemeen een positieve houding te verwachten onder omwonenden, bezoekers en Werkgroep Spoorzicht en andere bewoners/organisaties die betrokken zijn (of in de toekomst worden) bij het beheer en onderhoud van het park. Bezwaren op projectplannen kunnen er altijd zijn, ondanks goed voorbereide communicatie en participatie. Mogelijk tijdelijk door ervaren hinder tijdens werkzaamheden, in dit project of een van de andere projecten in de omgeving

Beheersmaatregel: Op de website van de gemeente is een overzicht beschikbaar van de verschillende projecten in het stationsgebied en hun status. Vanaf de start van de planvorming voor Natuurpark Spoorzicht is er al afstemming met Werkgroep Spoorzicht. Bij de verdere uitwerking van het project worden alle belanghebbenden en de gemeenteraad tijdig, transparant en volledig geïnformeerd over het plan en de wijze waarop zij hierin kunnen participeren. We richten de participatie zo in dat iedere belanghebbende desgewenst zijn of haar rechten, belangen of wensen tijdig op tafel kan hebben gelegd.

4.5.4. Flora- en fauna

Risico: Momenteel is bekend dat het natuurpark over grote natuurwaarde beschikt.

Natuurwaardekaart (bron: gemeente Diemen)

Een gedetailleerd ecologisch onderzoek specifiek voor Spoorzicht is momenteel niet beschikbaar. Dus de exacte locaties waar mogelijk beschermde soorten voorkomen zijn niet inzichtelijk.

Beheersmaatregel: Door in een vroeg stadium de ecologisch deskundige te betrekken en indien nodig onderzoek te doen naar de flora- en fauna binnen het plangebied kunnen de diverse belangen op elkaar worden afgestemd. Voorgaande is ook reeds afgestemd met de ecooloog van de gemeente.

Bijlage 1 – Ambities en randvoorwaarden

Stedenbouw

De overkoepelende ambities vanuit Stedenbouw zijn verwoord in paragraaf 3.1. Toekomstbeeld en 3.2. Doelstellingen.

Ecologie

Huidige situatie

De huidige situatie met betrekking tot de ecologie is beschreven in paragraaf 2.2.2.

Ambities

- Versterken van de samenhang tussen Spoorzicht en het omliggende groen;
- Behouden van de huidige natuurwaarden;
- Beperken van verstoring (slimme zonering, geen uitbreiding van de padenstructuur, honden-aan-de-lijn);
- Verdere ontwikkeling van de natuurwaarden door weinig ingrepen in het plangebied.

In 2020 is de Lokale Ecologische Structuur geactualiseerd. Hierin is per deelgebied een beschrijving opgesteld. Voor Spoorzicht zijn de volgende verbetering beschreven:

- Versterken van de verbinding met de Oosterringdijk in het westen door middel van het inrichten van een faunapassage en geleiding;
- Versterken van de verbinding richting het oosten, waar over de nieuwe spooronderdoorgang een smalle groenverbinding wordt gerealiseerd.

Daarnaast wordt in de Lokale Ecologische Structuur het voorkomen van bedreigingen benadrukt. Hierbij kan gedacht worden aan verlies van oppervlakte, aanpassing van het watersysteem en verstoringen door recreatie.

Momenteel is het terrein een hondenlosloopgebied. Dit is voor de natuur niet wenselijk. De ambitie vanuit ecologie is om het loslopen van honden binnen het plangebied te verbieden dan wel te beperken. De mogelijkheid kan worden onderzocht of vanuit het hondenbeleid een apart en afgeschermd hondenlosloopgebied te realiseren is.

Groen

Huidige situatie

De huidige situatie met betrekking tot onder andere 'groen' is beschreven in paragraaf 2.2.

Ambities

- Toename van de biodiversiteit (zowel flora als fauna);
- Groenbeheer uitvoeren conform ecologische uitgangspunten, waarbij het beheer wordt afgestemd op doelsoorten;
- Park Spoorzicht verbinden met de omgeving door middel van ecologische verbindingen;
- Regulier onderhoud toespitsen op de na te streven doelen;

- Behouden van toekomstbomen
- Als ten behoeve van de realisatie van de doelen bomen gekapt dienen te worden, dient aandacht te zijn voor aan te wijzen toekomstbomen.

Randvoorwaarden

- Handelen volgens de wet Natuurbescherming;
- Groenbeheer wordt uitgevoerd zonder chemische middelen, om vervuiling van het grondwater en open water te voorkomen;
- Bij toepassing van nieuwe beplanting toepassen van streekeigen soorten, liefst soorten die gekweekt zijn uit autochtoon materiaal;
- Het is van belang om deze herinrichtingen in samenspraak met belangengroepen te doen, zodat zij weten wat het doel is van de herinrichting en welk beeld zij kunnen verwachten;
- Opstellen bomenparagraaf en bomencompensatieplan.

Water en oevers

Huidige situatie

Vanuit het 'Meerjarenplan oevers 2012 – 2018' zijn alle oevers, die natuurvriendelijk ingericht konden worden, ook op deze wijze ingericht.

Ter plaatse van het plangebied zijn alle oevers op een natuurvriendelijke wijze ingericht, behalve de oevers die grenzen aan de Harmonielaan.

Ambities

- Beheer oevers uitvoeren conform ecologische uitgangspunten, waarbij het beheer wordt afgestemd op doelsoorten;
- Watergangen met gelijke waterpeilen verbinden (in verband met de passeermogelijkheden voor fauna gaat de voorkeur uit naar bruggen en niet naar duikers);
- Realisatie van water in het plangebied dat in verbinding staat met het omliggende open water.

Randvoorwaarden

- Handhaven van bestaande watergangen;
- Behouden of versterken van de natuurvriendelijke oevers;
- Aandacht voor de zichtbaarheid van het water. Toegankelijkheid kan bevorderd worden door op zorgvuldig gekozen plekken het gras korter te maaien of door steigers en vlonders te maken;

Spelen, bewegen en ontmoeten

Huidige situatie

In de huidige situatie heeft spelen nagenoeg geen rol. Het terrein wordt regelmatig gebruikt om te sporten, hardlopen. Maar ook voor een rondje wandelen wordt het terrein gebruikt.

Ambitie

De volgende zes (algemene) ambities zijn in het beleidsplan geformuleerd. De te nemen maatregelen zijn al specifiek geselecteerd voor dit project.

Ambitie		Maatregelen (selectie)		Specifiek voor Spoorzicht
1	Alle inwoners	2	Beweeg- en ontmoetingsplekken voor ouderen;	Door voldoende aandacht te schenken aan de toegankelijkheid van het terrein, wordt het ook bruikbaar voor ouderen.
		3	Inclusief spelen en toegankelijkheid;	Bij het opstellen van de ontwerpen dient rekening te worden gehouden met 'alle' doelgroepen, zodat iedereen zich welkom voelt in het gebied.
		4	Betrekken van diverse doelgroepen;	Binnen het participatietraject worden diverse doelgroepen betrokken.
		7	Educatief spelen;	Door realisatie van bijvoorbeeld een informatieve wandelroute of speurtocht of een natuurlokaal kan invulling worden gegeven aan deze ambitie.
2	Informeel en formeel ruimte	9	(Speel)plekken natuurlijk inrichten;	Binnen het plangebied wordt ingezet op natuurlijke speelaanleidingen.
		10	Schaarse openbare ruimte benutten;	Door het behartigen van diverse belangen (natuur, recreatie en spelen) in combinatie met de tijdelijke berging van hemelwater wordt de openbare ruimte efficiënt en multifunctioneel gebruikt.
		11	Ontmoetingsaanleidingen;	Binnen het plan zal rekening worden gehouden met sociaal straatmeubilair.
3	Centrale plekken	-	<i>Geen maatregelen binnen dit project;</i>	
4	Veiligheid en routes	15	Beweegroutes;	Door mogelijke ontwikkelingen bij Buitenlust komt er druk op de speelvoorzieningen te staan. Hierdoor is het van nog groter belang dat de speelvoorzieningen veilig te bereiken en toegankelijk zijn.
5	Aantrekkelijk en bekend	19	Speelspeurtocht;	Door een speurtocht door het terrein aan te leggen worden de kinderen langs educatieve punten geleid.
		20	Communicatie en informatievoorziening;	Door middel van bebording kunnen de spelregels van het terrein worden gecommuniceerd. Tevens worden de entrees op deze wijze benadrukt.
6	Eigenaarschap	21	Ruimte voor initiatief.	Door middel van het participatietraject wordt het eigenaarschap van de belanghebbenden gestimuleerd.

Randvoorwaarden

Vanuit het perspectief 'spelen, bewegen en ontmoeten' zijn er geen specifieke randvoorwaarden, anders dan zoveel mogelijk aansluiten bij de bovengenoemde ambities en maatregelen.

Klimaat

Huidige situatie

Het natuurpark is relatief laag gelegen. Bij hevige neerslag stijgt het water in het oppervlaktewatersysteem en komt het park onder water te staan, waarmee overmatig hemelwater

tijdelijk wordt geborgen. Het park heeft daarom een functie ten aanzien van de waterveiligheid en is ook als zodanig aangemerkt bij de toetsing van het watersysteem Diempolder. In de onderstaande afbeelding is weergegeven waar water komt te staan bij hevige neerslag.

Waterberging Spoorzicht (bron: Hydraulische berekening Diempolder)

Daarnaast heeft het natuurpark een functie bij het tegengaan van hittestress, zoals ook al eerder in het projectplan is aangegeven.

Ambities

Ten aanzien van het voorkomen of beperken van wateroverlast zijn er geen ambities voor het plangebied. Zolang de lage ligging van het terrein niet wijzigt, blijft de functie van het park bij hevige neerslag gehandhaafd.

Ten aanzien van hittestress is het wenselijk het park beter te ontsluiten, zodat er ook gebruik gemaakt kan worden van dit koele gebied.

Randvoorwaarden

Indien ophoging van het projectgebied aan de orde is, kan dit gevolgen hebben voor de waterbergende functie. Met name als eventuele ophogingen langs de watergangen plaatsvinden wordt de toestroom van overtollig water verhinderd.

In bovengenoemd geval is afstemming noodzakelijk.

Riolering

Huidige situatie

Binnen het plangebied is geen riolering aanwezig. Het enige (bekende) object is een put, waarschijnlijk heeft deze in het verleden onderdeel uitgemaakt van het drainagestelsel.

Ambities

Ten aanzien van riolering zijn er geen ambities voor het plangebied. De oude pompput binnen het plangebied mag verwijderd worden.

Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

Afvalinzameling

Huidige situatie

In de bestaande situatie is afvalinzameling binnen het plangebied niet van toepassing.

Ambities

In principe zijn er vanuit de afvalinzameling geen ambities voor het plangebied.

Randvoorwaarden

In overleg wordt gekeken naar de best passende oplossing voor het afval.

